

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อสะดวกในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงนำสัญลักษณ์และอักษรย่อทางสถิติมาใช้ดังนี้

- M_t หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ประชากรรวม
- M_p หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่
- M_q หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของข้าราชการชั้นผู้น้อย
- σ_t หมายถึง ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง ประชากรรวม
- σ_p หมายถึง ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มข้าราชการชั้นผู้ใหญ่
- σ_q หมายถึง ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มข้าราชการชั้นผู้น้อย
- p หมายถึง สัดส่วนของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่
- q หมายถึง สัดส่วนของข้าราชการชั้นผู้น้อย
- χ^2 หมายถึง ค่าไคสแควร์
- ns หมายถึง ไม่นับสำคัญ (Not Significance)
- * หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับ 5 %
- ** หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับ 1 %
- *** หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.1 %

ลักษณะและจำนวนตัวอย่างประชากร

หลังจากที่ได้สัมภาษณ์ตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม เพื่อศึกษาถึง ภูมิหลังทาง การศึกษาและคติธรรม ปรากฏว่า ข้าราชการทั้งหมดมีลักษณะตรงตามที่กำหนด คือ มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป และมีตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ และได้จำนวนตัวอย่างประชากรในแต่ละกลุ่ม ตามระดับการศึกษาต่าง ๆ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนตัวอย่างประชากรในแต่ละระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวนข้าราชการ (คน)	
	ชั้นผู้ใหญ่	ชั้นผู้น้อย
ประถมศึกษาตอนต้น	233	233
ประถมศึกษาตอนปลาย	229	212
มัธยมศึกษาตอนต้น	231	192
มัธยมศึกษาตอนปลาย	223	97
อุดมศึกษา	230	29

ระดับประถมศึกษาตอนต้น ได้จำนวนตัวอย่างประชากรกลุ่มละ 233 คน ตาม จำนวนที่ต้องการ

ระดับประถมศึกษาตอนปลาย ได้จำนวนตัวอย่างประชากรในแต่ละกลุ่มน้อยกว่า 233 คน เพราะมีข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ 4 คน ศึกษาในต่างประเทศ และมีข้าราชการ ชั้นผู้น้อย 21 คน เรียนไม่ถึงชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้จำนวนตัวอย่างประชากรในแต่ละกลุ่มน้อยกว่า 233 คน เพราะมีข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ 2 คน ศึกษาในต่างประเทศ และมีข้าราชการชั้นผู้น้อย

41 คน เรียนไม่ถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้จำนวนตัวอย่างประชากรในแต่ละกลุ่มน้อยกว่า

233 คน เพราะมีข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ 6 คน ศึกษาในต่างประเทศ อีก 4 คน สัมผัสสอ
 คุยตนเอง และข้าราชการชั้นผู้น้อย 121 คน เรียนไม่ถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อีก
 5 คน สัมผัสสอคุยตนเอง

ระดับอุดมศึกษา ได้จำนวนตัวอย่างประชากรในแต่ละกลุ่มน้อยกว่า 233 คน
 เพราะมีข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ 3 คน เรียนไม่ถึงชั้นอุดมศึกษา และข้าราชการชั้นผู้น้อย
 204 คน เรียนไม่ถึงชั้นอุดมศึกษา

สำหรับอายุของตัวอย่างประชากร ปรากฏว่า 36.05 % ของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่
 มีอายุระหว่าง 40 ถึง 49 ปี และ 63.95 % มีอายุระหว่าง 50 ถึง 60 ปี ข้าราชการ
 ชั้นผู้น้อย มี 66.53 % มีอายุระหว่าง 40 ถึง 49 ปี และ 33.47 % มีอายุระหว่าง 50
 ถึง 60 ปี

ระยะเวลาที่รับราชการของประชากรทั้ง 2 กลุ่ม ปรากฏว่า 27.47 % ของ
 ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ มีอายุราชการระหว่าง 10 ถึง 25 ปี และ 72.53 % มีอายุราชการ
 ระหว่าง 26 ถึง 41 ปี ข้าราชการชั้นผู้น้อย มี 60.95 % มีอายุราชการระหว่าง 10
 ถึง 25 ปี และ 39.05 % มีอายุราชการระหว่าง 26 ถึง 41 ปี แต่อย่างไรก็ตามทั้ง
 ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และข้าราชการชั้นผู้น้อย ต่างก็มีอายุและระยะเวลารับราชการใกล้เคียงกัน
 คือ เป็นผู้ที่มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป มีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ปี ซึ่ง
 จะเห็นได้ว่า ข้าราชการทั้ง 2 กลุ่ม นี้ มีอายุและประสบการณ์ในการทำงานอยู่ในช่วงใกล้เคียงกัน
 แต่มีความแตกต่างกันในตำแหน่งหน้าที่การงาน ผู้วิจัยจึงต้องการทราบว่า
 ภูมิหลังทางการศึกษาของทั้ง 2 กลุ่ม นี้จะมีความแตกต่างกันหรือไม่ และภูมิหลังทางการ
 ศึกษาของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่เป็นเช่นไร

การวิจัยครั้งนี้มีตัวอย่างประชากรข้าราชการชั้นผู้ใหญ่เป็นชาย 220 คน หญิง 13
 คน ข้าราชการชั้นผู้น้อย เป็นชาย 161 คน หญิง 72 คน

ผลการวิเคราะห์

จากข้อมูลที่รวบรวมมาได้¹ ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์หาค่าการกระจายร้อยละของ
 กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม ตามลักษณะต่าง ๆ ที่ต้องการศึกษา หาค่าคะแนนเฉลี่ย
 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และของกลุ่มข้าราชการชั้นผู้น้อย
 หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างรวม ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
 ระหว่างเขตที่ตั้งของโรงเรียน ประเภทของโรงเรียน สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน การศึกษา
 ขั้นสูงสุด และคตินิยม กับระดับข้าราชการ คือ การเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และ
 ข้าราชการชั้นผู้น้อย ปรากฏว่าได้ผลดังนี้คือ

1. เขตที่ตั้งของโรงเรียน

จากจำนวนความถี่และคะแนนเขตที่ตั้งของโรงเรียนในแต่ละระดับการศึกษา²
 นำมาวิเคราะห์หาค่าการกระจายร้อยละของ กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม ได้ผลดัง
 แสดงใน ตารางที่ 2 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัดส่วนของข้าราชการ
 แต่ละกลุ่ม ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างเขตที่ตั้งของ
 โรงเรียน กับระดับข้าราชการและค่าที่ ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 4

¹ ฐานข้อมูลของวิทยานิพนธ์เล่มนี้.

² เรื่องเดียวกัน.

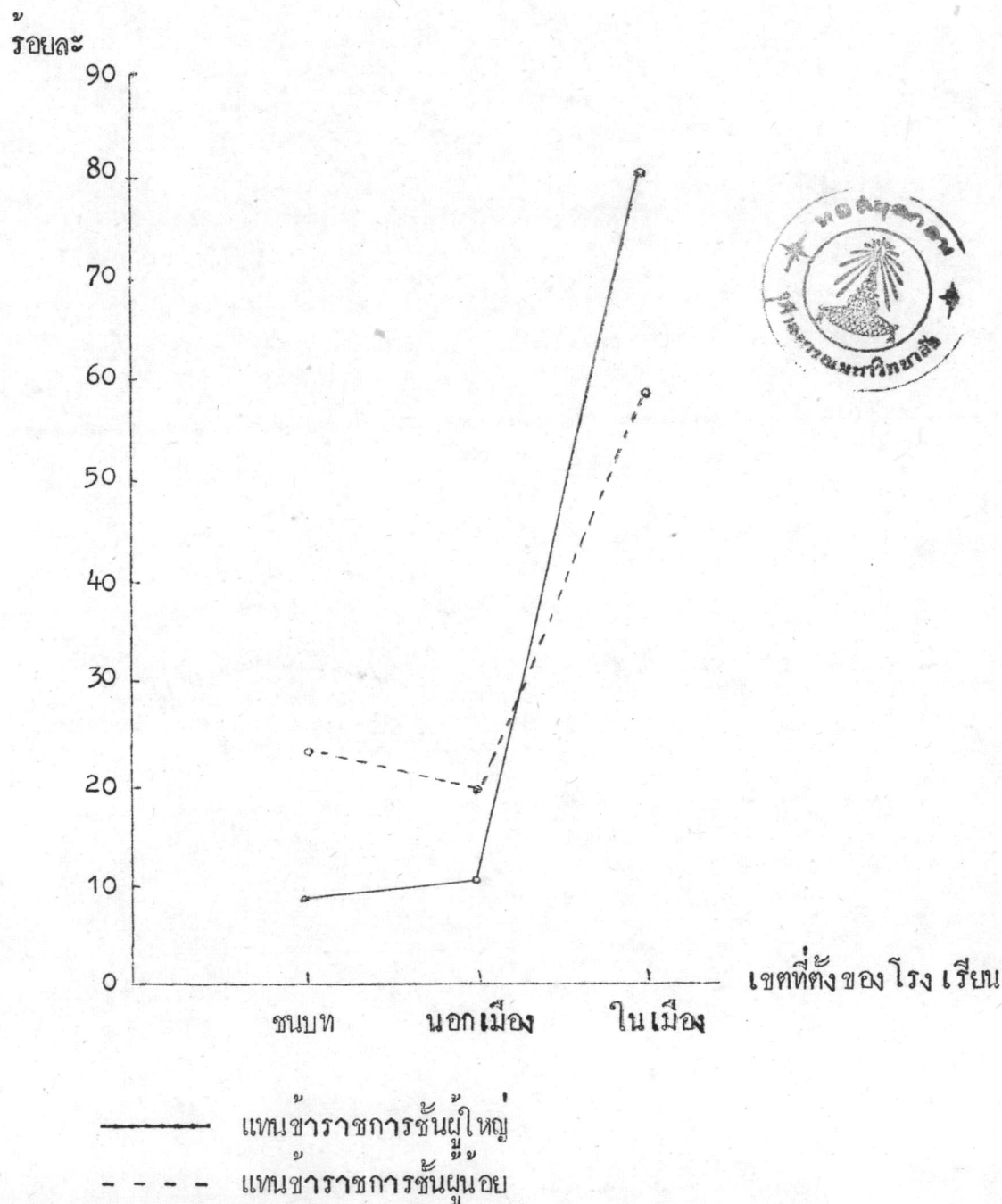
ตารางที่ 2 ค่าการกระจายร้อยละของข้าราชการตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน

ระดับการศึกษา	เขตที่ตั้งของโรงเรียน	จำนวนข้าราชการ (ร้อยละ)	
		ชั้นผู้ใหญ่	ชั้นผู้น้อย
ประถมศึกษาตอนต้น			
	โรงเรียนในเมือง	80.69	57.08
	โรงเรียนนอกเมือง	10.30	19.74
	โรงเรียนในชนบท	9.01	23.18
ประถมศึกษาตอนปลาย			
	โรงเรียนในเมือง	99.13	91.98
	โรงเรียนนอกเมือง	0.87	6.60
	โรงเรียนในชนบท	ไม่มี	1.42
มัธยมศึกษาตอนต้น			
	โรงเรียนในเมือง	99.14	94.79
	โรงเรียนนอกเมือง	0.43	5.21
	โรงเรียนในชนบท	0.43	ไม่มี
มัธยมศึกษาตอนปลาย			
	โรงเรียนในกรุงเทพฯ	96.86	90.72
	โรงเรียนในต่างจังหวัด	3.14	9.28
อุดมศึกษา			
	สถาบันในประเทศ	88.70	100.00
	สถาบันต่างประเทศ	11.30	ไม่มี

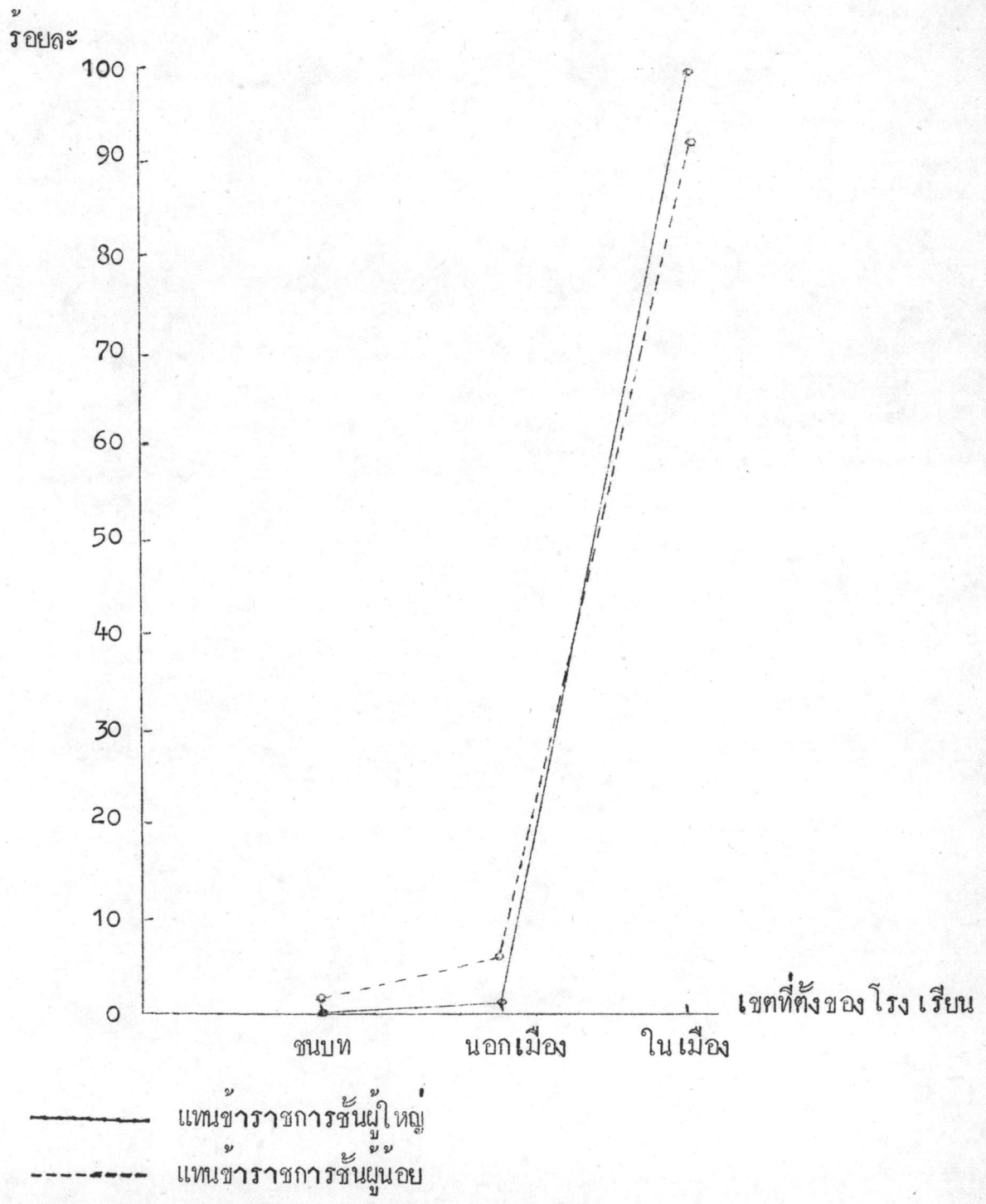
จากตารางที่ 2 สามารถนำมาเปรียบเทียบด้วยกราฟ ได้ผลดังภาพที่ 1, 2, 3

4 และ 5

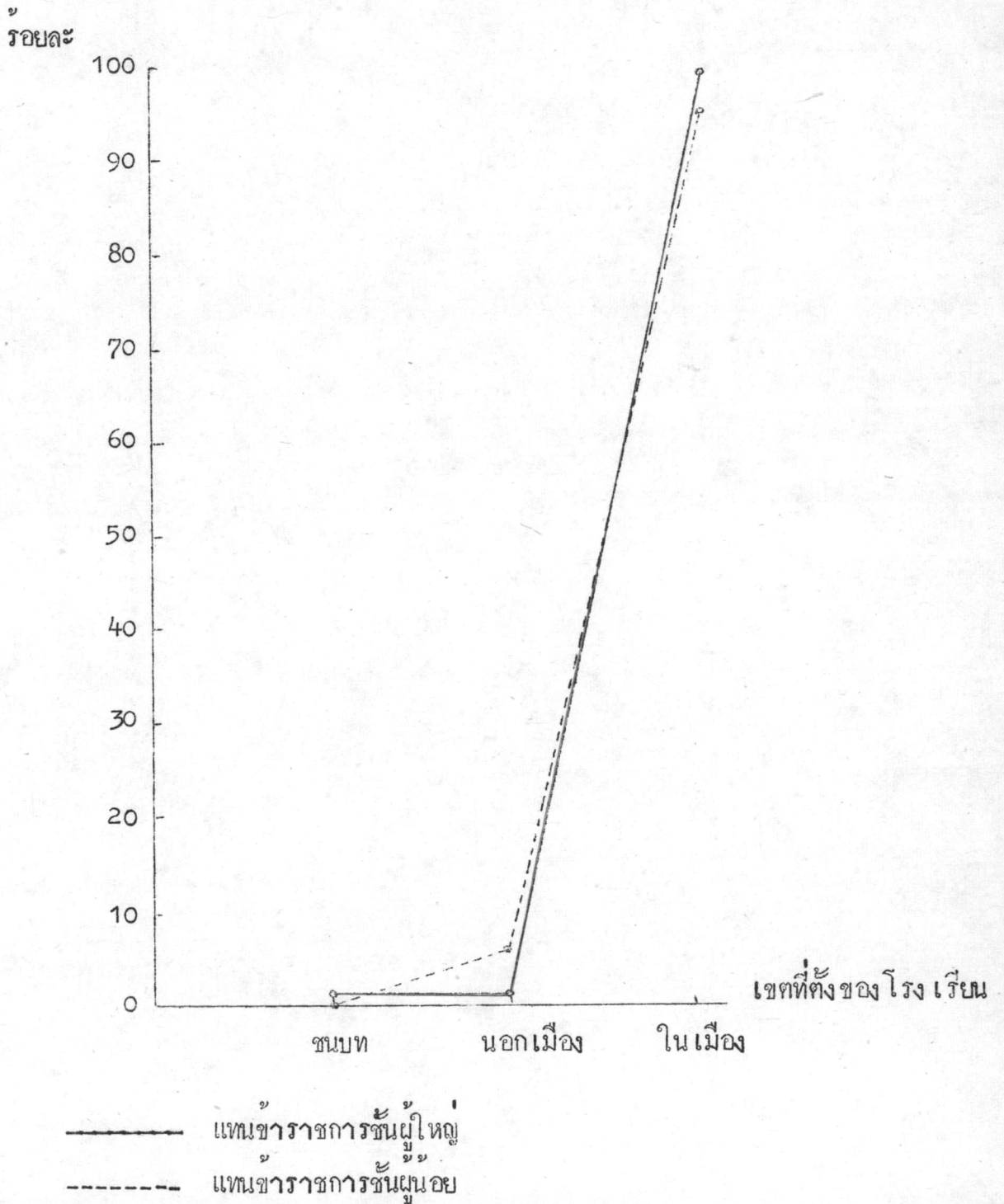
ภาพที่ 1 เปรียบเทียบจำนวนข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และข้าราชการชั้นผู้น้อย ตามเขตที่ตั้งของ โรงเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น

ภาพที่ 2 เปรียบเทียบจำนวนข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และข้าราชการชั้นผู้น้อย ตาม
เขตที่ตั้งของ โรงเรียน ระดับประถมศึกษาตอนปลาย

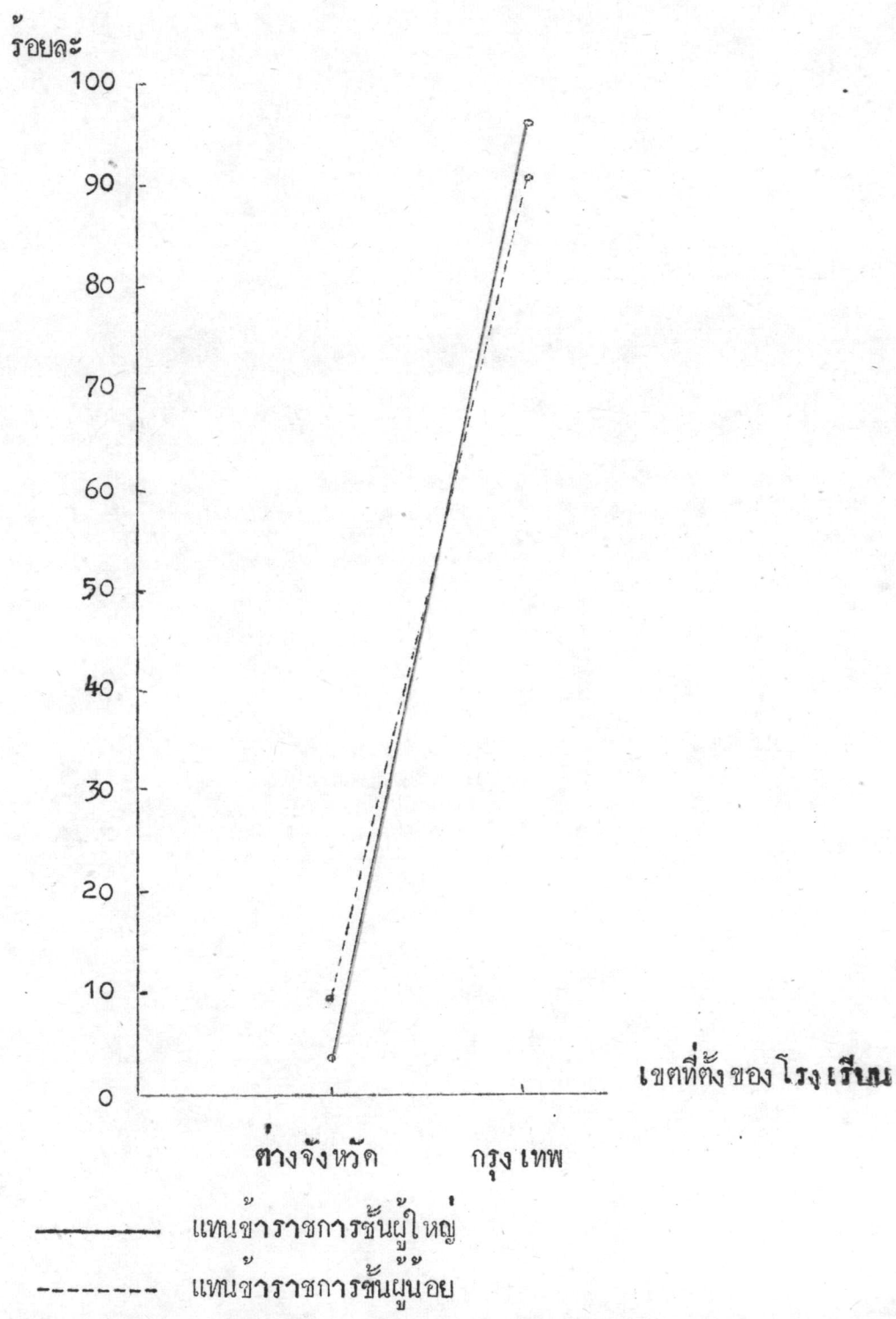

ภาพที่ 3 เปรียบเทียบจำนวนข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และข้าราชการชั้นผู้น้อย ตาม
เขตที่ตั้งของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

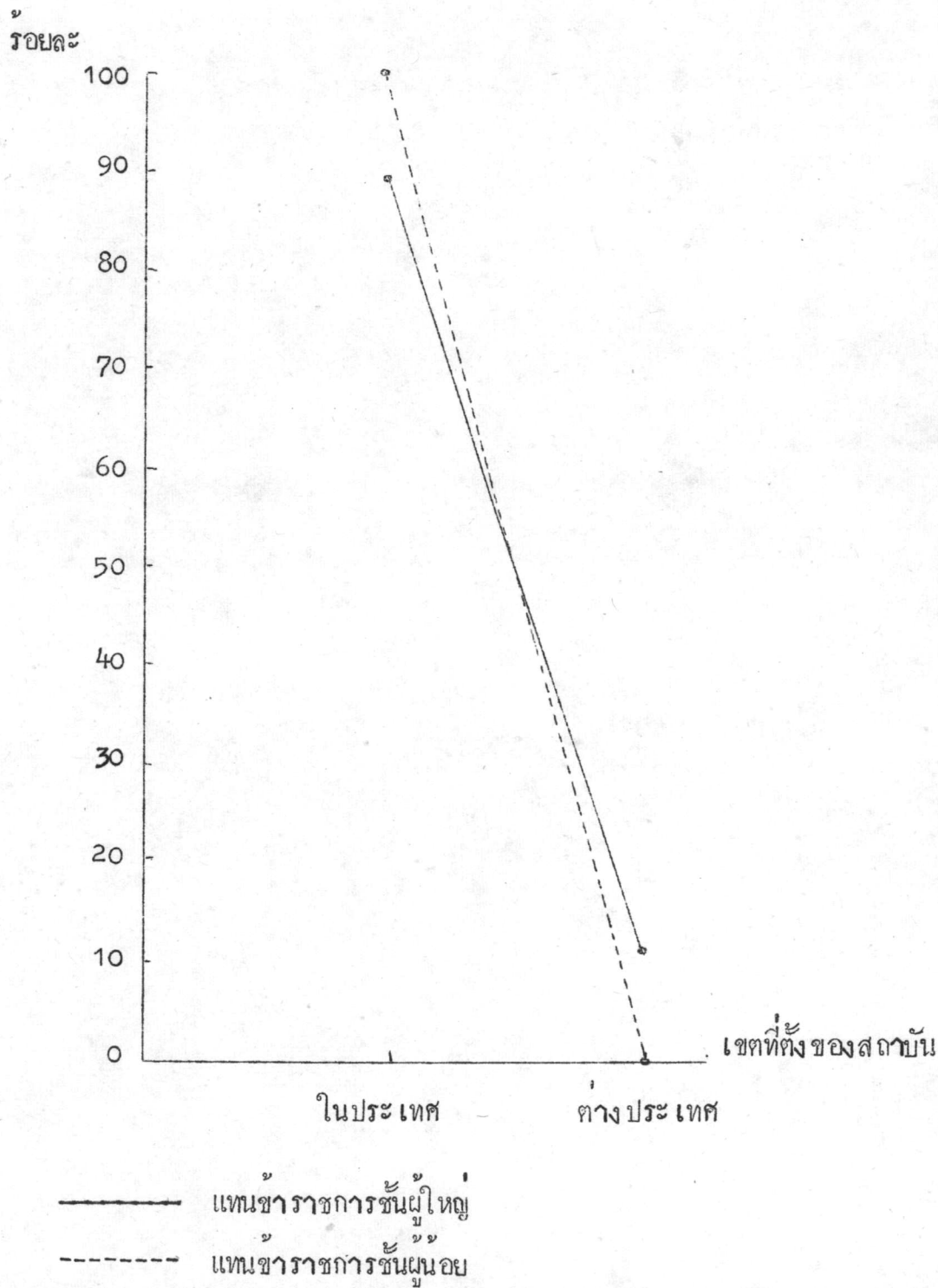

ภาพที่ 4 เปรียบเทียบจำนวนข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และข้าราชการชั้นผู้น้อย ตามเขตที่ตั้งของ โรงเรียน รัชมังคลาภิเษกวิทยาลัย

ภาพที่ 5 เปรียบเทียบจำนวนข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และข้าราชการชั้นผู้น้อย ตามเขตที่ตั้งของสถานการศึกษาชั้นอุดมศึกษา

ตารางที่ 3 สัดส่วนของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และข้าราชการชั้นผู้น้อย คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน

ระดับการศึกษา	p	q	M_p	σ_p	M_q	σ_q	M_t	σ_t
ประถมศึกษาตอนต้น	0.50	0.50	2.716	0.622	2.339	0.829	2.527	0.758
ประถมศึกษาตอนปลาย	0.52	0.48	2.991	0.100	2.905	0.343	2.950	0.247
มัธยมศึกษาตอนต้น	0.55	0.45	2.987	0.147	2.947	0.234	2.969	0.192
มัธยมศึกษาตอนปลาย	0.70	0.30	1.968	0.181	1.907	0.292	1.950	0.219
อุดมศึกษา	0.89	0.11	1.113	0.317	1.000	0.000	1.100	0.301

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง เขตที่ตั้งของโรงเรียนกับ ระดับข้าราชการ และค่าที

ระดับการศึกษา	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{pbi})	ค่าที	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
ประถมศึกษาตอนต้น	0.248	5.512 ^{**}	464
ประถมศึกษาตอนปลาย	0.174	3.702 ^{**}	439
มัธยมศึกษาตอนต้น	0.104	2.146 [*]	421
มัธยมศึกษาตอนปลาย	0.127	2.283 [*]	318
อุดมศึกษา	0.117	1.870 ^{ns}	257

ผลการวิเคราะห์และการทดสอบความมีนัยสำคัญด้วยค่าที่ (t-test) ดังตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ระดับข้าราชการกับ เขตที่ตั้งของ โรงเรียนในระดับการศึกษาต่าง ๆ คือ ในระดับประถมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษาตอนปลาย มีนัยสำคัญที่ระดับ 1 % ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีนัยสำคัญที่ระดับ 5 % และระดับอุดมศึกษา เขตที่ตั้งของโรงเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับระดับข้าราชการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 5 %

แสดงว่า เขตที่ตั้งของ โรงเรียนในระดับประถมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนต้น มีความสัมพันธ์โดยตรงกับระดับข้าราชการ คือ การเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และข้าราชการชั้นผู้น้อย นั่นคือ ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่เรียนจบจากโรงเรียนในเมืองมากกว่าข้าราชการชั้นผู้น้อย ส่วนข้าราชการชั้นผู้น้อยเรียนจบจากโรงเรียนนอกเมือง และโรงเรียนในชนบทมากกว่าข้าราชการชั้นผู้ใหญ่

ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตที่ตั้งของ โรงเรียนมีความสัมพันธ์โดยตรงกับระดับข้าราชการ คือ การเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และข้าราชการชั้นผู้น้อย นั่นคือ ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่เรียนจบจากโรงเรียนในกรุงเทพมหานครมากกว่าข้าราชการชั้นผู้น้อย ส่วนข้าราชการชั้นผู้น้อยเรียนจบจากโรงเรียนในต่างจังหวัดมากกว่าข้าราชการชั้นผู้ใหญ่

จากความสัมพันธ์ระหว่าง เขตที่ตั้งของ โรงเรียนกับระดับข้าราชการ จึงอาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ผู้ที่เรียนจบจากโรงเรียนในเมืองหรือท้องถิ่นที่เจริญกว่า มีความโน้มเอียงที่จะเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่มากกว่าผู้จบจากโรงเรียนนอกเมือง หรือโรงเรียนในชนบท

สำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น เขตที่ตั้งของสถาบันการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับข้าราชการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 5 % แสดงว่า ผู้ที่เรียนจบจากสถาบันการศึกษาต่างประเทศ และผู้ที่เรียนจบจากสถาบันการศึกษาในประเทศ ก็รับราชการได้เป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และข้าราชการชั้นผู้น้อยได้พอ ๆ กัน

2. ประเภทของโรงเรียน

จากจำนวนความถี่และคะแนนประเภทของโรงเรียนในแต่ละระดับการศึกษา³

³เรื่องเดียวกัน.

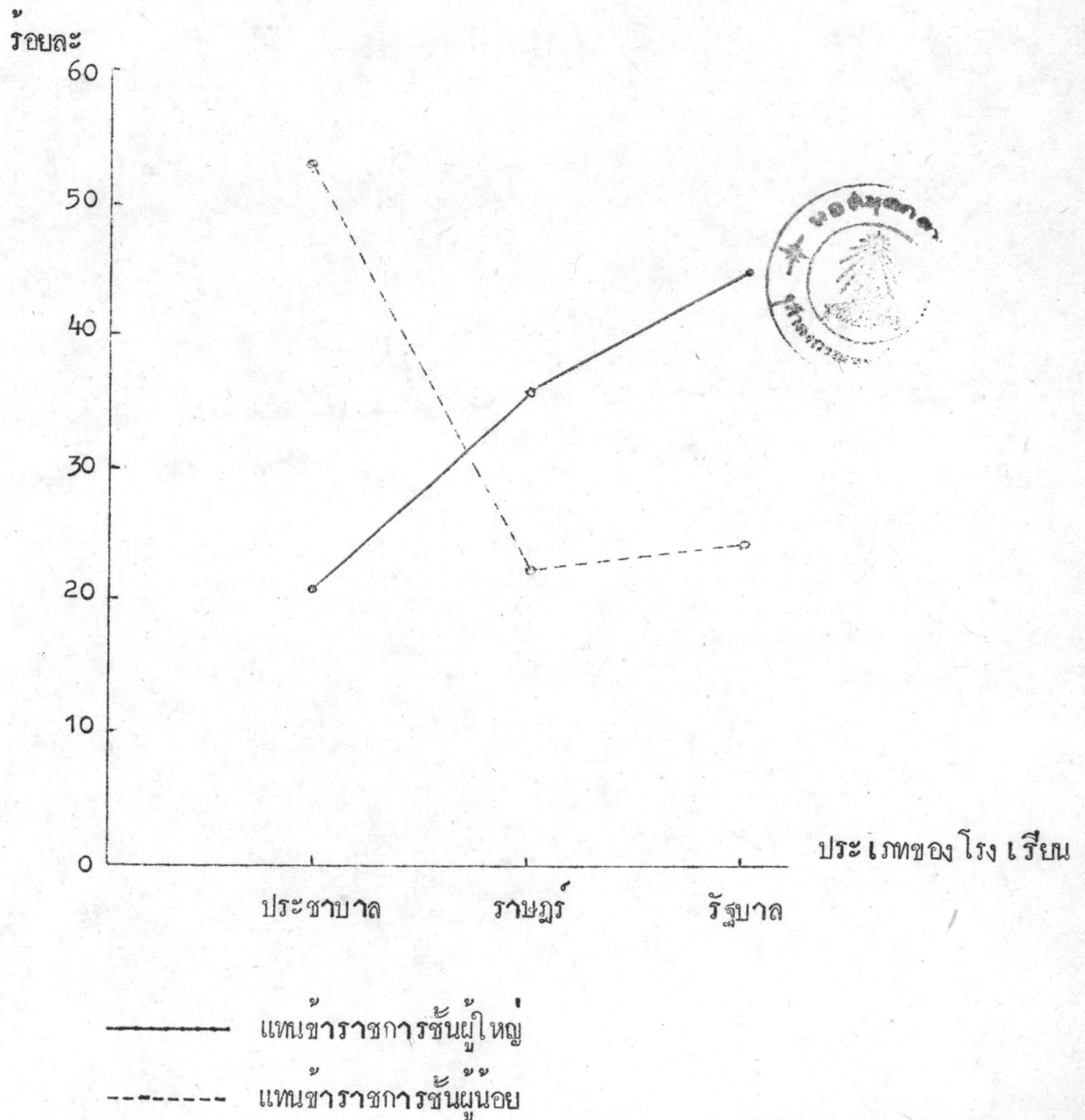
วิเคราะห์หาค่าการกระจายร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ประชากรทั้ง 2 กลุ่ม ได้ผลดังแสดง
 ในตารางที่ 5 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วน เบี่ยง เบนมาตรฐาน สักส่วนของ ข้าราชการแต่ละ
 กลุ่ม ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ประเภทของ โรงเรียน
 กับระดับข้าราชการ และค่าที่ ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 5 ค่าการกระจายร้อยละของข้าราชการตามประเภทของโรงเรียน

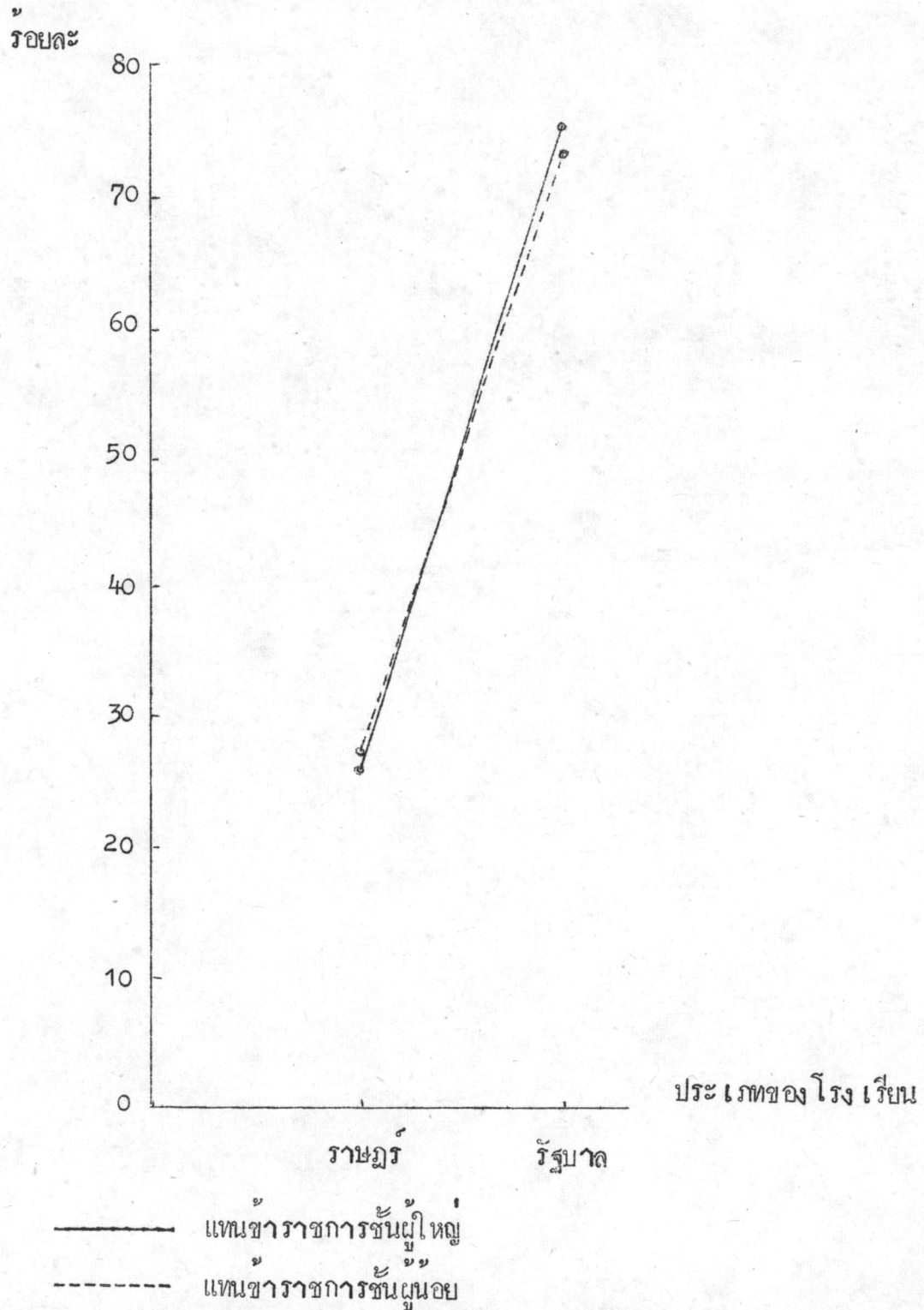
ระดับการศึกษา	ประเภทของ โรงเรียน	จำนวนข้าราชการ (ร้อยละ)	
		ชั้นผู้ใหญ่	ชั้นผู้น้อย
ประถมศึกษาตอนต้น			
	โรงเรียนรัฐบาล	43.78	24.89
	โรงเรียนราษฎร์	36.05	22.32
	โรงเรียนประชาบาล	20.17	52.79
ประถมศึกษาตอนปลาย			
	โรงเรียนรัฐบาล	74.24	72.64
	โรงเรียนราษฎร์	25.76	27.36
มัธยมศึกษาตอนต้น			
	โรงเรียนรัฐบาล	73.16	78.65
	โรงเรียนราษฎร์	26.84	21.35
มัธยมศึกษาตอนปลาย			
	โรงเรียนรัฐบาล	76.23	89.69
	โรงเรียนราษฎร์	23.77	10.31

จากตารางที่ 5 สามารถนำมาเปรียบเทียบด้วยกราฟ ได้ดังภาพที่ 6, 7, 8 และ 9

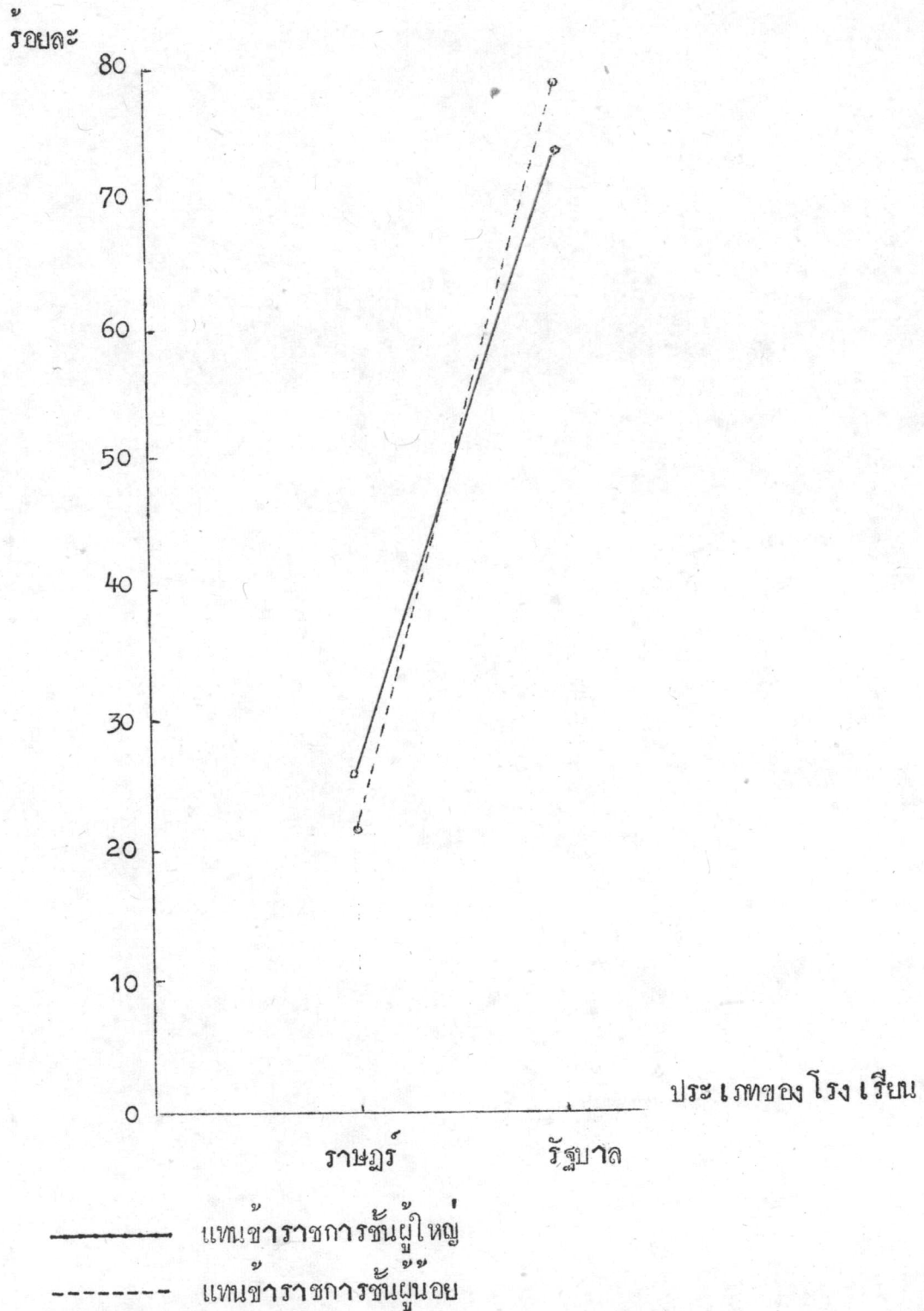
ภาพที่ 6 เปรียบเทียบจำนวนข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และข้าราชการชั้นผู้น้อย ตามประเภทของโรงเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น

ภาพที่ 7 เปรียบเทียบจำนวนข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และข้าราชการชั้นผู้น้อย ตามประเภทของโรงเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย

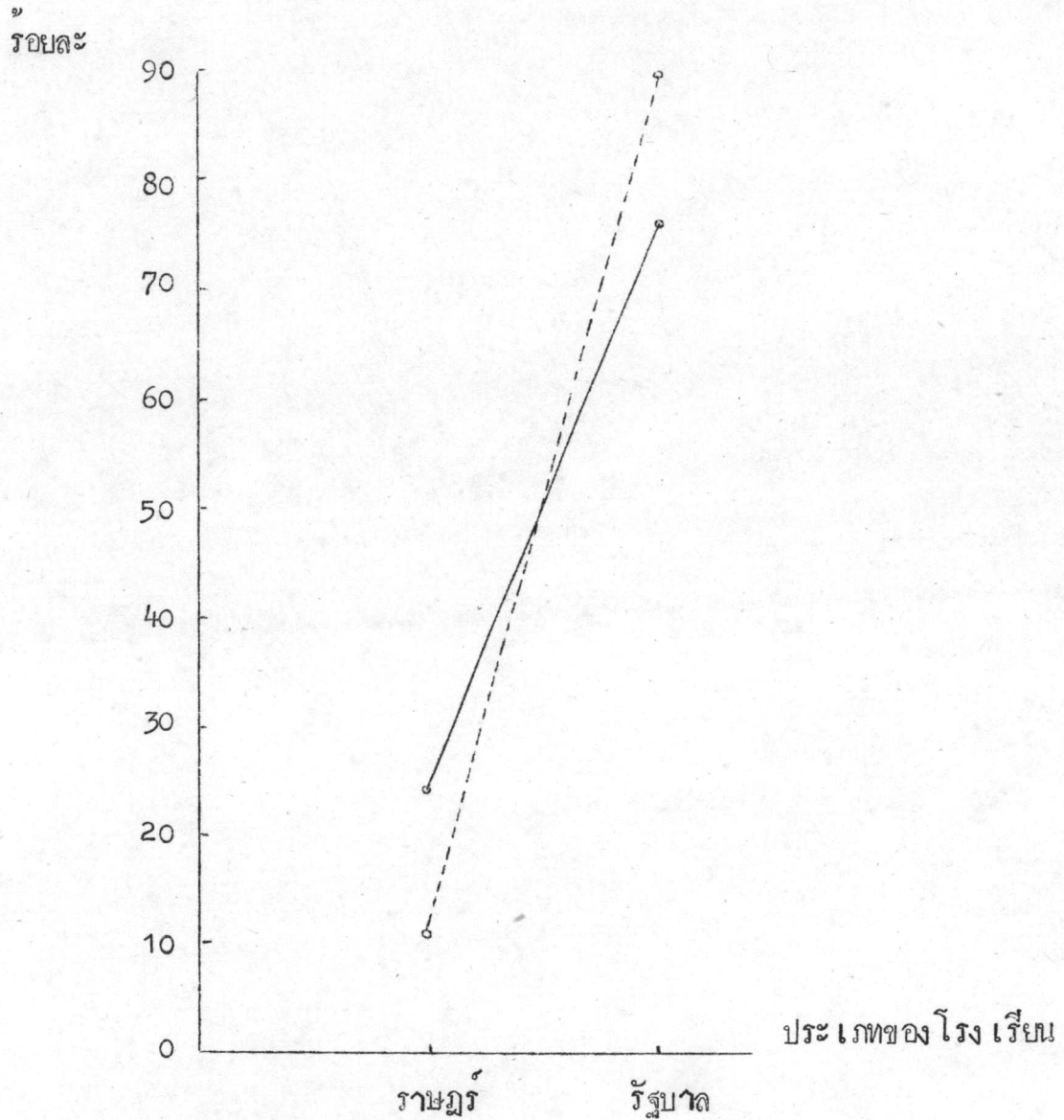

ภาพที่ 8 เปรียบเทียบจำนวนข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และข้าราชการชั้นผู้น้อย ตามประเภทของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ภาพที่ 9 เปรียบเทียบจำนวนข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และข้าราชการชั้นผู้น้อย ตามประเภทของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

— แทนข้าราชการชั้นผู้ใหญ่
 - - - แทนข้าราชการชั้นผู้น้อย

ตารางที่ 6 สัดส่วนของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และข้าราชการชั้นผู้น้อย คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามประเภทของโรงเรียน

ระดับการศึกษา	p	q	M_p	σ_p	M_q	σ_q	M_t	σ_t
ประถมศึกษาตอนต้น	0.50	0.50	2.236	0.764	1.721	0.836	1.978	0.841
ประถมศึกษาตอนปลาย	0.52	0.48	1.742	0.439	1.726	0.448	1.735	0.440
มัธยมศึกษาตอนต้น	0.55	0.45	1.732	0.442	1.786	0.412	1.757	0.427
มัธยมศึกษาตอนปลาย	0.70	0.30	1.762	0.427	1.897	0.304	1.803	0.397

ตารางที่ 7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประเภทของโรงเรียน กับระดับข้าราชการ และค่าที่

ระดับการศึกษา	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{pbi})	ค่าที่	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
ประถมศึกษาตอนต้น	0.306	6.901**	464
ประถมศึกษาตอนปลาย	0.018	0.377 ^{ns}	439
มัธยมศึกษาตอนต้น	-0.063	-1.295 ^{ns}	421
มัธยมศึกษาตอนปลาย	-0.156	-2.816**	318

ผลการวิเคราะห์และการทดสอบความมีนัยสำคัญ ด้วยค่าที (t-test) ดังตารางที่ 7 จะเห็นได้ว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างระดับข้าราชการกับประเภทของโรงเรียน ในระดับการศึกษาต่าง ๆ คือ ในระดับประถมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย มีนัยสำคัญที่ระดับ 1 % ในระดับประถมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษาตอนต้น ประเภทของโรงเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับข้าราชการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 5 %

แสดงว่า ประเภทของโรงเรียนในระดับประถมศึกษาตอนต้น มีความสัมพันธ์โดยตรงกับระดับข้าราชการ นั่นคือ ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่เรียนจบจากโรงเรียนรัฐบาลมากกว่า ข้าราชการชั้นผู้น้อย ส่วนข้าราชการชั้นผู้น้อยเรียนจบจากโรงเรียนประชาบาลมากกว่า ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ผู้ที่เรียนจบจากโรงเรียนรัฐบาล มีความโน้มเอียงที่จะเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่มากกว่าผู้ที่จบจากโรงเรียนประชาบาล

ในระดับประถมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษาตอนต้น ประเภทของโรงเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับข้าราชการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 5 % แสดงว่า ผู้ที่เรียนจบจากโรงเรียนรัฐบาล กับผู้ที่เรียนจบจากโรงเรียนราษฎร์ ก็รับราชการได้เป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และข้าราชการชั้นผู้น้อยพอ ๆ กัน

ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทของโรงเรียนมีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับระดับข้าราชการ นั่นคือ ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่เรียนจบจากโรงเรียนรัฐบาลน้อยกว่า ข้าราชการชั้นผู้น้อย แต่เรียนจบจากโรงเรียนราษฎร์มากกว่าข้าราชการชั้นผู้น้อย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ผู้ที่เรียนจบจากโรงเรียนราษฎร์มีความโน้มเอียงที่จะเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่มากกว่าผู้ที่จบจากโรงเรียนรัฐบาล

3. สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน

จากจำนวนความถี่และคะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนในแต่ละระดับการศึกษา⁴ นำมาวิเคราะห์หาค่าการกระจายร้อยละของข้าราชการ ใตผลดังแสดงใน

⁴ เรือง เกียวกัน.

ตารางที่ 8 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัดส่วนของข้าราชการ
แต่ละกลุ่ม ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิ์ผล
ทางการเรียนกับระดับข้าราชการ และค่าที่ ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 10

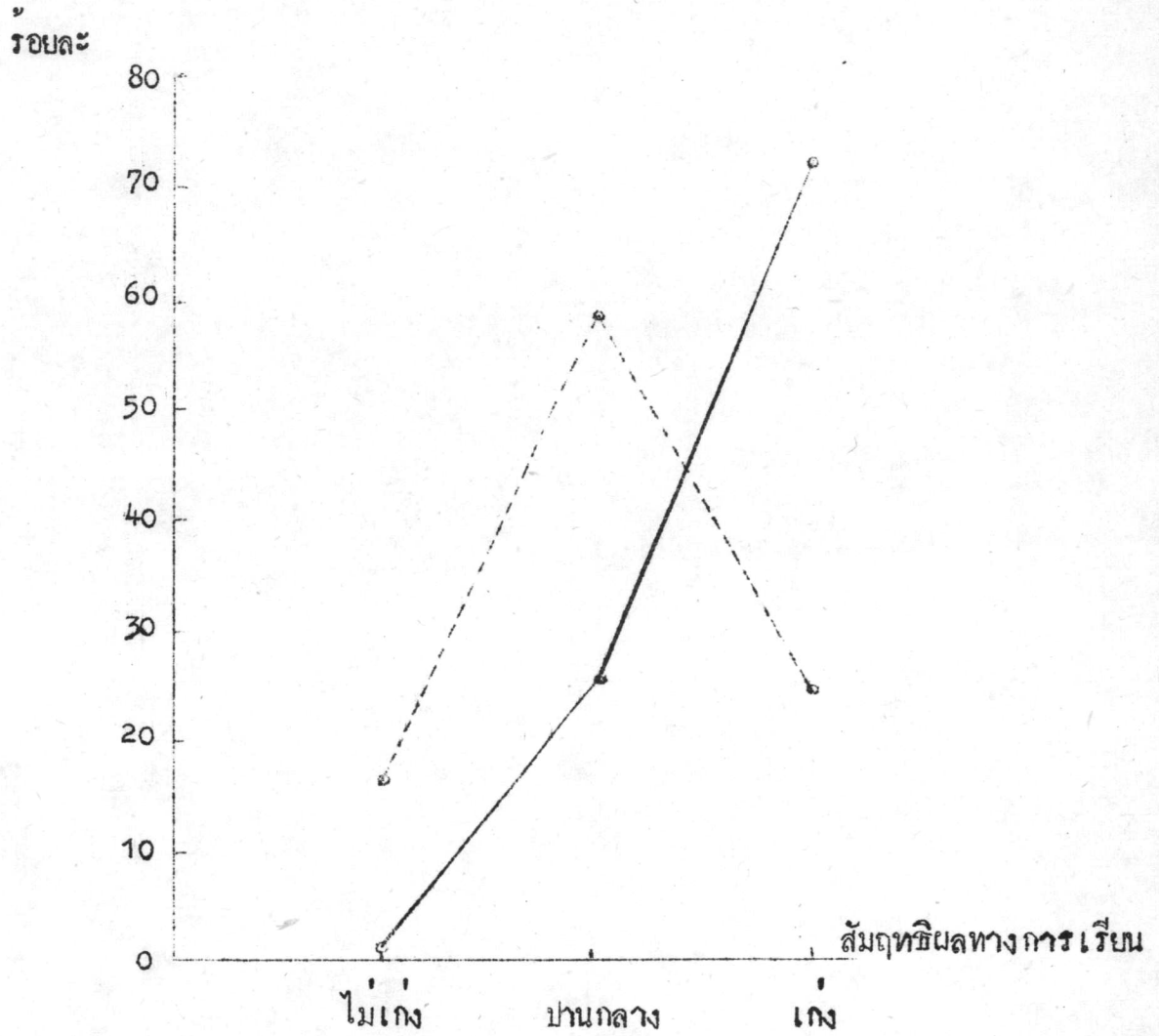
ตารางที่ 8 ค่าการกระจายร้อยละของข้าราชการตามสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน

ระดับการศึกษา	สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน	จำนวนข้าราชการ (ร้อยละ)	
		ชั้นผู้ใหญ่	ชั้นผู้น้อย
ประถมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย	เก่ง	72.96	24.46
	ปานกลาง	25.32	59.23
	ไม่เก่ง	1.72	16.31
มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย	เก่ง	83.12	15.10
	ปานกลาง	16.02	75.00
	ไม่เก่ง	0.86	9.90
อุดมศึกษา	เก่ง	77.39	17.24
	ปานกลาง	22.17	75.86
	ไม่เก่ง	0.44	6.90

จากตารางที่ 8 สามารถนำมาเปรียบเทียบด้วยกราฟ ได้ผลดังภาพที่ 10, 11

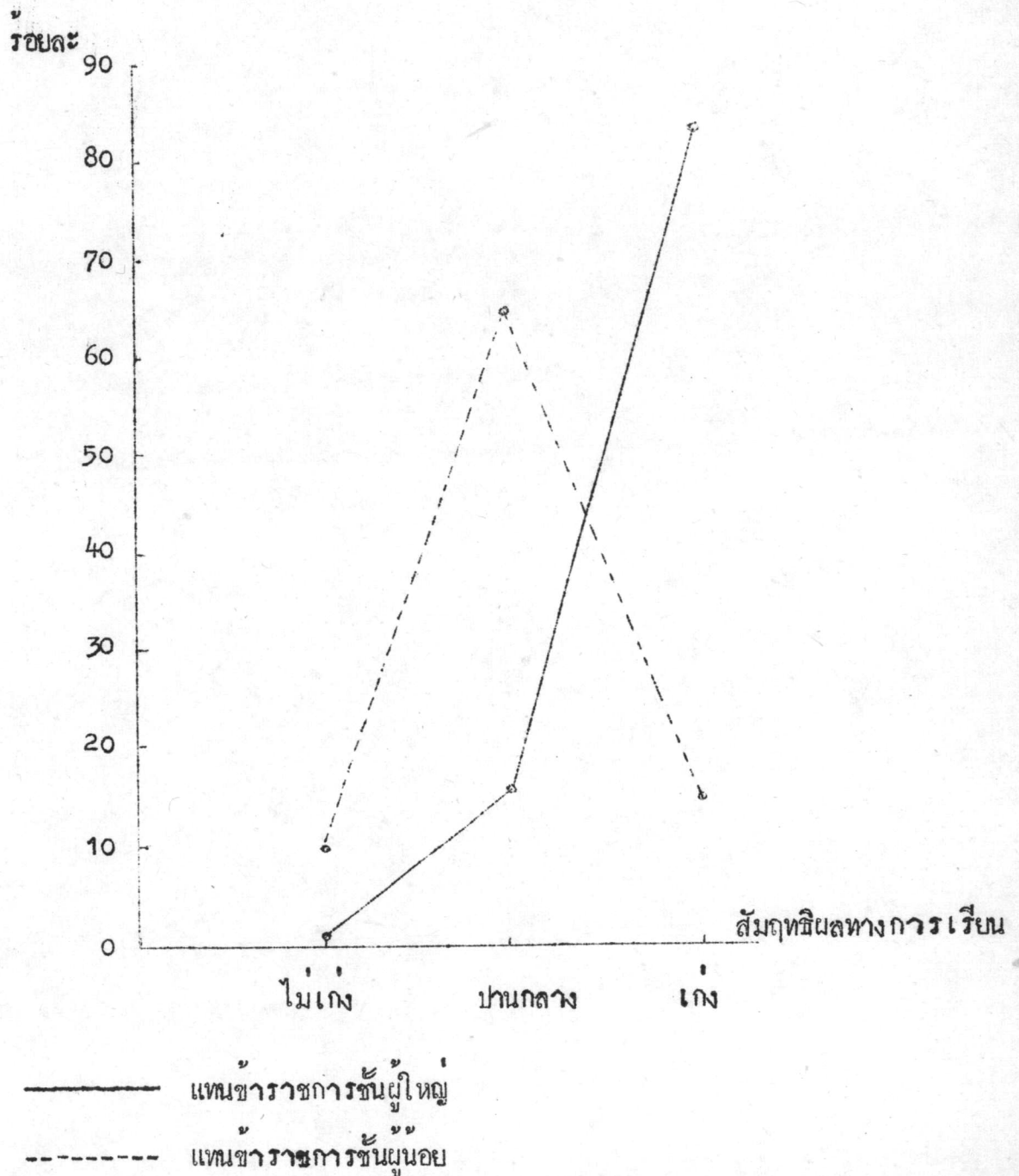

ภาพที่ 10 เปรียบเทียบจำนวนข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และข้าราชการชั้นผู้น้อย
ตามสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนระดับประถมศึกษา

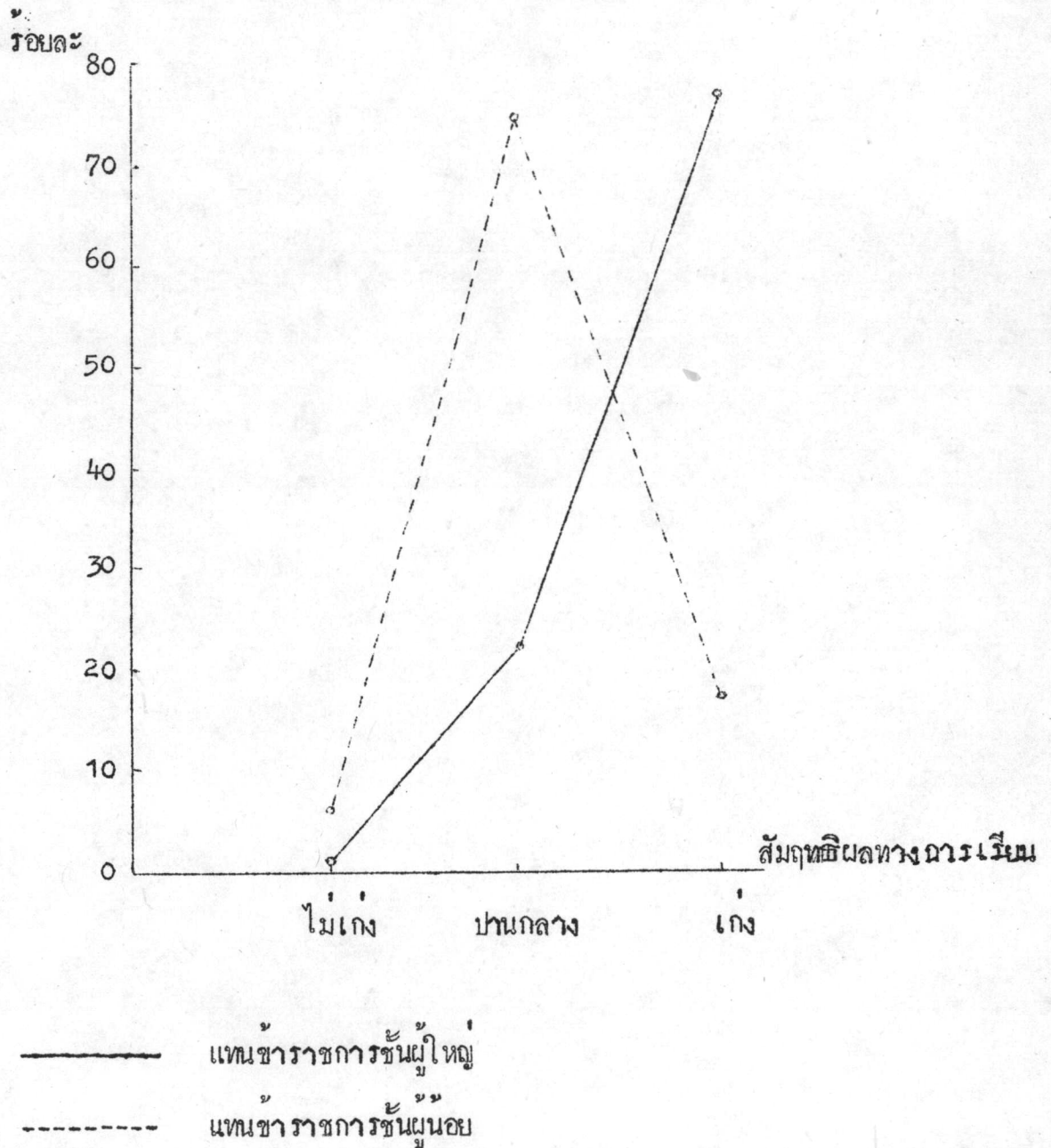

————— แทนข้าราชการชั้นผู้ใหญ่
- - - - - แทนข้าราชการชั้นผู้น้อย

ภาพที่ 11 เปรียบเทียบจำนวนข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และข้าราชการชั้นผู้น้อย
ตามสัมฤทธิผลทางการเรียนระดับมัธยมศึกษา

ภาพที่ 12 เปรียบเทียบจำนวนข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และข้าราชการชั้นผู้น้อย ตามสัมฤทธิผลทางการเรียนระดับอุดมศึกษา

ตารางที่ 9 สัดส่วนของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และข้าราชการชั้นผู้น้อย คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน

ระดับการศึกษา	p	q	M_p	σ_q	M_q	σ_q	M_t	σ_t
ประถมศึกษาตอนต้น								
และตอนปลาย	0.50	0.50	2.712	0.492	2.082	0.633	2.397	0.647
มัธยมศึกษาตอนต้น								
และตอนปลาย	0.55	0.45	2.823	0.401	2.052	0.498	2.473	0.590
อุดมศึกษา	0.89	0.11	2.769	0.435	2.103	0.482	2.694	0.485

ตารางที่ 10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน กับระดับข้าราชการ และค่าที่

ระดับการศึกษา	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{pbi})	ค่าที่	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
ประถมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย	0.487	12.010**	464
มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย	0.649	17.515**	421
อุดมศึกษา	0.430	7.630**	257

ผลการวิเคราะห์และการทดสอบความมีนัยสำคัญด้วยค่าที่ (t-test) ดังตารางที่ 10

จะเห็นว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ระดับข้าราชการกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน
ในทุกระดับการศึกษา มีนัยสำคัญที่ระดับ 1 %

แสดงว่า สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนในทุกระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์โดยตรง
กับระดับข้าราชการ คือ การเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และข้าราชการชั้นผู้น้อย นั่นคือ
ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่เป็นผู้ที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกว่า หรือเป็นผู้ที่เรียนเก่งกว่า
ข้าราชการชั้นผู้น้อย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ผู้ที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง หรือผู้ที่
เรียนเก่ง มีความโน้มเอียงที่จะเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่มากกว่าผู้ที่มีสัมฤทธิ์ผลทาง
การเรียนต่ำกว่า หรือเป็นผู้ที่เรียนอยู่ในระดับปานกลาง หรือเรียนไม่เก่ง

4. ระดับการศึกษาขั้นสูงสุด

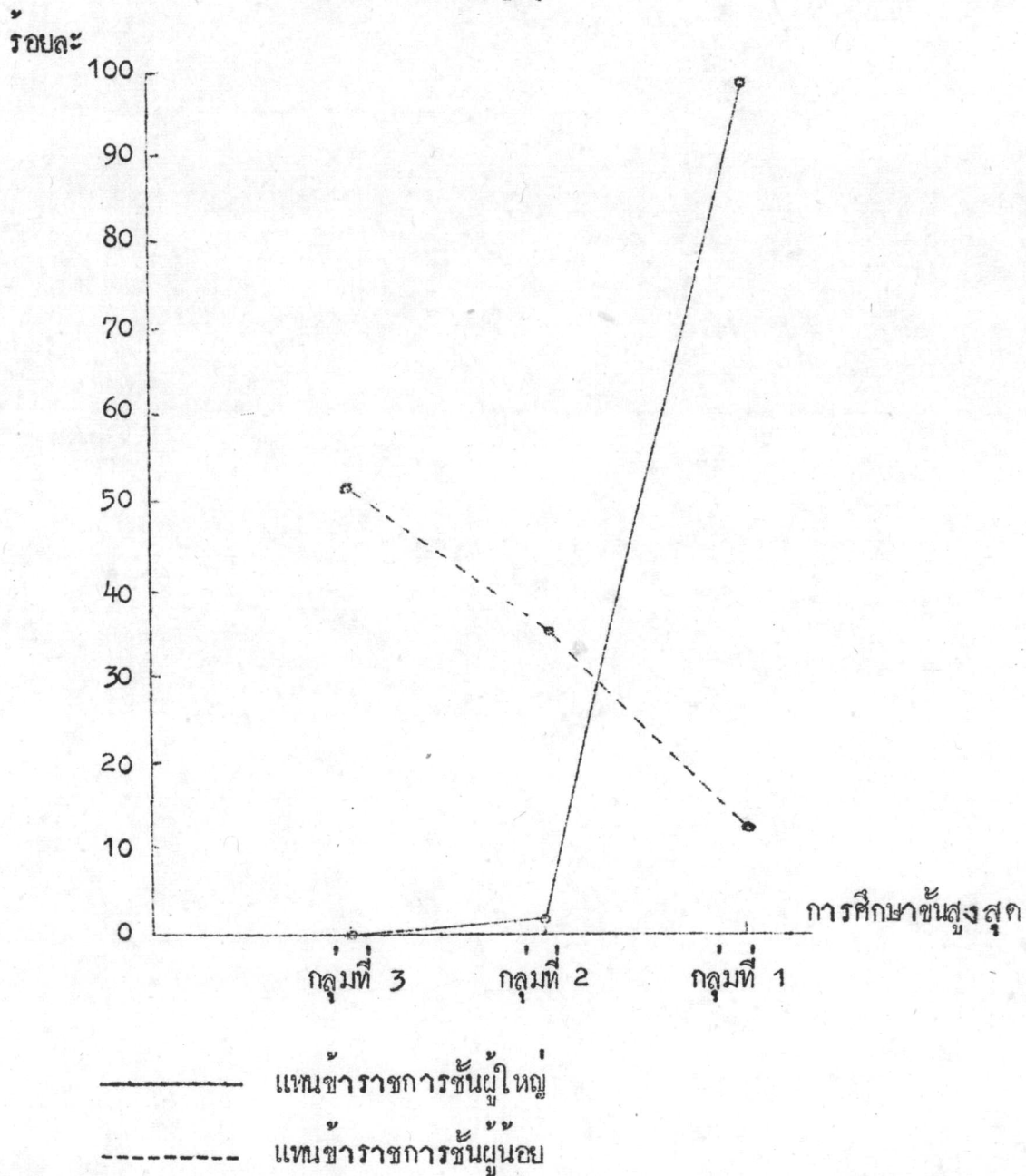
จากข้อมูลที่รวบรวมมาได้ ปรากฏว่า การศึกษาขั้นสูงสุดของข้าราชการทั้ง
2 กลุ่ม มีค่าการกระจายร้อยละ ดังแสดงในตารางที่ 11 เมื่อวิเคราะห์หาลักษณะ
ของข้าราชการแต่ละกลุ่ม ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้ผลดังแสดงใน
ตารางที่ 12

ตารางที่ 11 ค่าการกระจายร้อยละของ ข้าราชการตามระดับการศึกษาขั้นสูงสุด

การศึกษาขั้นสูงสุด	จำนวนข้าราชการ	
	ชั้นผู้ใหญ่	ชั้นผู้น้อย
ปริญญาตรีขึ้นไป (กลุ่มที่ 1)	98.71	12.45
มัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึง อนุปริญญา (กลุ่มที่ 2)	1.29	35.62
มัธยมศึกษาปีที่ 3 ลงมา (กลุ่มที่ 3)	ไม่มี	51.93

จากตารางที่ 11 สามารถนำมาเปรียบเทียบด้วยกราฟ ได้ผลดังแสดงใน
ภาพที่ 13

ภาพที่ 13 เปรียบเทียบจำนวนข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และข้าราชการชั้นผู้น้อย
ตามระดับการศึกษาชั้นสูงสุด

ตารางที่ 12 แสดงสัดส่วนของข้าราชการ คะแนนเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบน
มาตรฐาน

ค่าสถิติ	ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่	ข้าราชการชั้นผู้น้อย	ข้าราชการทั้ง 2 กลุ่ม
สัดส่วนของข้าราชการ	(p) 0.50	(q) 0.50	1.00
คะแนนเฉลี่ย	(M_p) 2.987	(M_q) 1.605	(M_t) 2.296
ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน	(σ_p) 0.115	(σ_q) 0.699	(σ_t) 0.853

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ระดับการศึกษาชั้นสูงสุด กับระดับข้าราชการ มีค่าเท่ากับ 0.810 เมื่อทดสอบด้วยค่าที (t-test) ได้ค่าทีเท่ากับ 29.75 ซึ่งเป็นค่าที่มีนัยสำคัญที่ระดับ 1 % แสดงว่าระดับการศึกษาชั้นสูงสุด มีความสัมพันธ์โดยตรงกับระดับข้าราชการ นั่นคือ ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่มีการศึกษาสูงกว่าข้าราชการชั้นผู้น้อย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ผู้ที่มีการศึกษาสูงมีความโน้มเอียงที่จะเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย

5. การวิเคราะห์อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา

จากข้อมูลที่รวบรวมมาได้ นำมาหาค่าการกระจายร้อยละของข้าราชการแต่ละกลุ่ม โดยใช้จำนวนข้าราชการในแต่ละกลุ่มเป็นฐาน ปรากฏว่าเมื่อวิเคราะห์โดยจำแนกตามระดับปริญญาสูงสุดที่ได้รับ ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 13 เมื่อจำแนกตามสถาบันการศึกษาชั้นอุดมศึกษาในประเทศ ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 14 และเมื่อจำแนกตามระดับปริญญาและประเทศที่ศึกษา ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 13 ค่าการกระจายร้อยละของข้าราชการ จำแนกตามระดับปริญญา
สูงสุดที่ได้รับ

ระดับปริญญาตรี	ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่	ข้าราชการชั้นผู้น้อย
ปริญญาตรี	50.64	11.59
ปริญญาโท	35.62	0.86
ปริญญาเอก	12.45	0.00
รวม	98.71	12.45

จากตารางที่ 13 จะเห็นว่า ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ส่วนมากได้รับการศึกษาสูงถึงระดับปริญญา และมีการศึกษาตั้งแต่ชั้นปริญญาตรี ถึง ปริญญาเอก ซึ่งเป็นปริญญาสูงสุด ส่วนข้าราชการชั้นผู้น้อยนั้นมีจำนวนน้อยมาก ที่ได้รับการศึกษาถึงระดับปริญญา

ตารางที่ 14 ค่าการกระจายร้อยละของข้าราชการ จำแนกตามสถาบันการศึกษาชั้นอุดมศึกษาภายในประเทศ

ชื่อสถาบันการศึกษา	ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่	ข้าราชการชั้นผู้น้อย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	31.33	3.00
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	28.33	6.45
โรงเรียนนายทหารและตำรวจ	18.45	ไม่มี
มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์	11.56	ไม่มี
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	3.00	ไม่มี
วิทยาลัยวิชาการศึกษา	0.86	3.00
มหาวิทยาลัยศิลปากร	ไม่มี	ไม่มี

จากตารางที่ 14 จะเห็นว่าข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ส่วนมากจบจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โรงเรียนนายทหารและตำรวจมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และวิทยาลัยวิชาการศึกษา ตามลำดับ ส่วนข้าราชการชั้นผู้น้อยนั้น จบจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แต่มีจำนวนไม่มากนัก

ตารางที่ 15 ค่าการกระจายร้อยละของข้าราชการ จำแนกตามระดับปริญญา และประเทศที่ศึกษา

ระดับปริญญา	ประเทศที่ศึกษา	ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่	ข้าราชการชั้นผู้น้อย
ปริญญาตรี	ไทย	87.55	12.45
	อังกฤษ	5.15	ไม่มี
	สหรัฐอเมริกา	3.43	ไม่มี
	ญี่ปุ่น	1.29	ไม่มี
	ฟิลิปปินส์	0.86	ไม่มี
	อิตาลี	0.43	ไม่มี
	สวิสเซอร์แลนด์	0.43	ไม่มี
ปริญญาโท	สหรัฐอเมริกา	31.33	0.43
	ไทย	9.87	ไม่มี
	อังกฤษ	4.29	ไม่มี
	ญี่ปุ่น	0.86	ไม่มี
	ฟิลิปปินส์	0.86	0.43
	ฝรั่งเศส	0.43	ไม่มี
	สวิสเซอร์แลนด์	0.43	ไม่มี
ปริญญาเอก	สหรัฐอเมริกา	9.44	ไม่มี
	อังกฤษ	0.86	ไม่มี
	ฝรั่งเศส	0.43	ไม่มี
	สวิสเซอร์แลนด์	0.43	ไม่มี
คณะวิทยาศาสตร์		1.29	ไม่มี

จากตารางที่ 15 จะเห็นว่า ในระดับปริญญาตรีชั้น ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ส่วนมาก เรียนจากสถาบันการศึกษาในประเทศ ระดับปริญญาโทส่วนมากเรียนจากประเทศสหรัฐอเมริกา รองลงมาได้แก่ไทย และอังกฤษ ตามลำดับ ส่วนในระดับปริญญาเอก ข้าราชการส่วนมากเรียนจากประเทศสหรัฐอเมริกา รองลงมาคืออังกฤษ

6. คติธรรมที่ข้าราชการยึดมั่น

จากข้อมูลเกี่ยวกับคติธรรมที่รวบรวมมาได้ ผู้วิจัยนำคติธรรมมาจำแนก สรุปเป็น 2 เรื่อง คือ คติธรรมที่มุ่งสังคมเป็นหลัก และคติธรรมที่มุ่งส่วนตัวเป็นหลัก⁵ แล้ววิเคราะห์โดยใช้ไคสแควร์ทดสอบตารางการถัว (Chi-Square, Test of 2x2 Contingency) ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 จำนวนข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และข้าราชการชั้นผู้น้อย จำแนกตามคติธรรมที่ยึด และค่าไคสแควร์

ข้าราชการ	จำนวนผู้ยึดถือคติธรรม		รวม	χ^2
	มุ่งสังคมเป็นหลัก	มุ่งส่วนตัวเป็นหลัก		
ชั้นผู้ใหญ่	172 (A)	61 (B)	233	18.116 ***
ชั้นผู้น้อย	128 (C)	105 (D)	233	
รวม	300	166	466	

⁵ดูในภาคผนวกของวิทยานิพนธ์เล่มนี้.

จากตารางที่ 16 จะเห็นว่าค่าไคสแควร์ มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.1 % แสดงว่า
 คติธรรมมีความสัมพันธ์โดยตรงกับระดับข้าราชการ คือการเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และ
 ข้าราชการชั้นผู้น้อย นั่นคือ ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ยึดถือคติธรรมที่มุ่งสังคมเป็นหลักมากกว่า
 ข้าราชการชั้นผู้น้อย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ผู้ที่ยึดถือคติธรรมที่มุ่งสังคมเป็นหลัก มีความ
 โน้มเอียงที่จะเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่มากกว่าผู้ที่ยึดถือคติธรรมที่มุ่งส่วนตัวเป็นหลัก ในระดับ
 ความเชื่อมั่นถึง 99.9 %